

Motion till riksdagen 2022/23:466

av **Isak From m.fl. (S)**

Reglering av bilprovningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återreglera besiktningsmarknaden i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Avregleringen av bilbesiktningen har inneburit att ansvaret för tillgänglig service i hela landet har lämnats över till marknaden. Alla människor i Sverige måste kunna lita på att samhällsviktig service finns där man bor. Det är en förutsättning för att det ska gå att leva, jobba och bo i hela Sverige.

Trots lovord om ökad tillgänglighet och mer valfrihet har avregleringen inneburit att avståndet till närmaste bilbesiktning har ökat i mycket glesa landsbygdskommuner i Sverige. Det är inget annat än ett marknadsmisslyckande.

Det är fullständigt oacceptabelt. Alla människor i Sverige måste kunna lita på att samhällsviktig service finns där man bor. Det är en förutsättning för att det ska gå att leva, jobba och bo i hela Sverige.

Sedan den 1 juli 2010 är fordonsbesiktningen i Sverige konkurrensutsatt. Det innebär att det inte längre bara är AB Svensk Bilprovning utan även andra företag som kan utföra besiktningar av personbilar, lastbilar, maskiner och andra fordon.

Våren 2013 delade staten och de övriga ägarna upp bilprovningen mellan sig. Staten äger numera AB Svensk Bilprovning med besiktningsstationer över hela landet. De övriga ägarna (Motorbranschens Riksförbund, Bilförsäkringsföretagen, Kungliga Automobilklubben, Motormännens Riksförbund, Motorförarnas Hälnykterhetsförbund, Svenska Bussbranschens Riksförbund, Svenska Taxiförbundet och Sveriges Åkeriföretag) äger Besikta Bilprovning i Sverige AB.

I fordonslagen (2002:574) och fordonsförordningen (2009:211) finns bestämmelser om kontroll av bl.a. fordon, fordons last, färdskrivare, taxameter och den verksamhet som bedrivs av besiktningsorgan på fordonsområdet. I lagen föreskrivs bl.a. att besiktningsorgan som utför besiktningar av fordon ska vara ackrediterade av Styrelsen

för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac). För att kunna ackrediteras som besiktningsorgan måste ett företag utöver tekniska krav också uppfylla vissa krav av annan karaktär, t.ex. krav på oberoende och allmänt gott anseende.

Staten har ett stort ansvar för likvärdig samhällsservice i hela landet. Näringslivet, folkhälsan, miljön och trafiksäkerheten behöver en fungerande tillgänglig bilprovning. Därför är det särskilt angeläget med en fungerande fordonsbesiktning inom rimligt avstånd i hela landet.

Förra året lade Bilprovningen ner den mobila bilbesiktning som betjänat sju orter i glesbygd i drygt 15 år. Då uppstod ett utrymme som marknader kunde ha täckt upp; det vill säga de andra besiktningsföretagen borde fylla det hålet. Nu ser vi att så inte blev fallet.

Inte sällan har vi det sista halvåret hört mediereportage om enskilda och företag som behövt åka upp mot 40 mil enkel väg för att kunna besiktiga bilen eller registreringsbesiktiga släpet eller A-traktorn. Vi kan inte ha en ordning där en så viktig service inte finns tillgänglig i hela landet; vi tycker att det är oacceptabelt.

Alla vill tjäna pengar men hittills har avregleringen inte gett någon av de förbättringar som utlovades. Vi ser med oro på att avregleringen riskerar att leda till fler körförbud, nya prisökningar och sämre tillgänglighet i landet som helhet.

Företagsutvecklingen och enskilda fordonsägare ska ha förutsättningar så att de enkelt kan besiktiga sina fordon till ett rimligt pris. Staten har ett stort ansvar för trafiksäkerheten. Därför och inte minst av miljöskäl är det särskilt angeläget med en fungerande fordonsbesiktning inom rimligt avstånd i hela landet. Fordonsägarna har som konsumenter blivit drabbade av de förändringar som avregleringen medförde. Därför bör regeringen noggrant se över konkurrensen på marknaden och utvärdera effekten av konkurrensutsättningen av fordonsbesiktning.

Avregleringen av bilbesiktningen har inneburit att ansvaret för tillgänglig service i hela landet har lämnats över till marknaden.

Redan 2010 när den borgerliga regeringen avreglerade bilbesiktningen varnade vi socialdemokrater för att tillgängligheten i glesbygd skulle försämrast och för att priserna för bilägare skulle öka. Vi röstade därför nej till den moderatledda regeringens avreglering.

Vi ser nu resultatet av avregleringen. Sedan avregleringen av bilbesiktningen har knappt några nya stationer tillkommit i de mest glesbefolkade delarna av landet. Dessutom har priserna för landets bilägare ökat med nästan 60 procent.

Därför är det rimligt att återreglera besiktningsmarknaden i Sverige. Det är dags att ta tillbaka kontrollen över den svenska bilbesiktningen.

Isak From (S)

Björn Wiechel (S)

Ida Karkiainen (S)